

„Teemad puudega lapse pere tugisiku koolitamiseks”

Koostatud koolitusprojektide põhjal

1. Tugisikuteenuse tutvustus ja eesmärgid.
2. Teenuse osutamise 4 tasandit lähtuvalt Maslow vajaduste hierarhiast.
3. Tugisikuteenus võrreldes teiste (sotsiaal) teenustega.
4. Tugisiku töö alused, õigused ja kohustused. Tugisikuteenuse osutamisel osalejate rollid.
5. Tugisiku ja sotsiaaltöötaja koostöö
6. Tugisiku ülesanded ja töö planeerimine
7. Tugisiku isiksus kui instrument peredega töös (loovus, psüühiline vastupanuvõime, suhtumised, hoiakud, veendumused, väärtushinnangud, irratsionaalsed uskumused abistamistöös). Kompetentsid teenuse osutamiseks.
8. Tugisikuteenuse teoreetiline raamistik (süsteemne ja ökoloogiline lähenemisviis, jõustamise kontseptsioon). Indiviidi ja perekonna kui süsteemi psüühiline vastupanuvõime stressitekitavate elusündmuste kontekstis. Sootundliku praktika olulisus klienditöös.
9. Kommunikatsiooniprotsesside seaduspärasused. Abi andmine ja vastuvõtmine.
10. Suhtlemiskompetentsid tugisiku töös. Kontakti loomine. Intervjueerimine. Pere/lapse motiveerimine koostöök. Aktiivne kuulamine. Ümbersõnastamine. Tagasiside andmine. Koostöö vastupanu osutava ja /või manipuleeriva kliendiga. Konfliktide lahendamine. E. Berni Transaktsionaalse analüüsi mudel. ”laps, vanem, täiskasvanu” - abistamistöös. Rollimängud (praktilise peretöö harjutamine). Tugisiku töös abistavad küsimused (näidis- küsimuste analüüs). Individuaalsed kaitsemehhanismid.
11. Puudega lapse areng ja tema toetamise võimalused. Puude liigid.
12. Seadusandlus, mida võiks teada puudega lapse vanem. Lapsevanemate juhendamine ja toetamine seadusandlusest tulenevate võimaluste kasutamiseks. Teenused ja toetused puuetega laste peredele.
13. Eri vajadusega lapse perekonna toimetuleku toetamise strateegiad.
14. Tööstress, töös läbipõlemine. Läbipõlemise ennetamise strateegiad. Mis on supervisioon, kovisioon.
15. Loovad ja visuaalkunstile põhinevad meetodid ja instrumendid tugisiku töös (genogramm, keskkonnakaart, vanemluse rollikaart, elutee kaart, perekonna kineetiline joonistamine, pereportree, unistuste maailm, jms).
16. Tugisik lapse arengu kaardistajana ja puudujääkide märkajana. Lapseiga. Lapseea arengukriisid, kriiside tunnused, eduka läbimise tingimused, ohud, kui kriise edukalt ei läbita. Psüühikahäired, mis võivad tekitada laste ja noorte agressiivset ja probleemset käitumist (aktiivsus- tähelepanuhäire, käitumishäired, meeleoluhäired, isiksusehäired, psühhoaktiivsete ainete tarvitamisest tingitud häired). Laste füüsiline, emotsionaalne ja seksuaalne väärkohtlemine. Väärkohtlemise mõju lapse isiksusele, tema psüühikale, käitumisele.
17. Kuidas juhendada lapsevanemaid lastele piiride, reeglite seadmise osas, kuidas juhendada lapsevanemaid spetsialistidelt abi küsima?
18. Vaimupuudega lapsevanemad tugisikuteenuse klientidena. Vaimupuude olemus ja hindamine. Vaimupuudega kaasnevad puuded. Vaimupuudega pereliikmete juhendamine ja suunamine. Psühhiaatriliste probleemidega (skisofreenia, isiksusehäired) pereliikmete juhendamine, suunamine. Mis on psühhosotsiaalne rehabilitatsioon?
19. Võlanõustamine. Majandusliku toimetulematuse põhjused ja tagajärjed. Võlanõustamise teenus ja selle terviklikkuse printsiip. Meetodid võlanõustamises. Võlanõustaja-klient-võlausaldaja.

20. Kooseluvormide mitmekesisus. Perekonna moodustumise mehhanism. Laiendatud perekond ja võimusuhted perekonnas. Perekeskne töö.
21. Suhtlemisprotsessid. Selge ja ebaselge kommunikatsioon. Suhtlemisbarjääride vältimine. Aktiivne kuulamine abistamisoskusena. Kehtestamisoskused. Puudega lapsega perele lähenemine ja selle eripära. Puudega laps kui pingete tekkimise allikas. Perevägivald.
22. Stressijuhtimine ja mõjutusoskused. Stressi äratundmine ja toimetulek. Stressis inimese abistamine. Harjutused tagasiside saamiseks. Psühholoogilised probleemid peredes – väljendusoskus, suhted, kommunikatsioon, ootused, konfliktide allikad.
23. Toimetulekuõpetus: Pere vajaduste kaardistamine. Pere eelarve ja selle korrigeerimise vajadused. Vanemate enesekehtestamine ja piiride seadmine. Praktilised pere eelarve korrigeerimise võtted ja vahendid. Toetuse ja abi taotlemine.
24. Ülevaade Eesti puuetega inimeste ühenduste tegemistest. Võrgustikutöö mõiste ja eesmärk.
25. Võrgustikutöö olemus. Sotsiaalvõrgustik. Lapse võrgustik. Võrgustikukaart.
26. Alkoholism, narkomaania, hasartmängusõltuvus. Probleemi äratundmine. Tugiisiku abistamisvõimalustest.
27. Lepingud, seadused, määrused – tugiisiku tööks vajalikud õigusaktid.
28. Juhtumite analüüs, praktika.